

VERS FÖR VERS TAFSIR KAPITEL 105 – SURAT AI-FIL

SURAT AI-FIL – KAPITEL 105 Elefanten

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

[I GUDS, DEN NÅDERIKES, DEN BARMHÄRTIGES NAMN](#)

105:1

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ

HAR DU inte sett hur din Herre gick till väga mot Elefantens armé?

REDAKTIONENS
ANTECKNINGAR

Vers 1 i sura 105 (Al-Fil) är en retorisk fråga till profeten Muhammad som syftar till att påminna om Guds ingripande mot elefantarmén som försökte förstöra Ka'ba. Den fungerar som en historisk och teologisk väckarklocka.

Här är en fördjupad, flerdimensionell förklaring av versen:

Versens ordalydelse (svensk översättning)

”Har du inte sett hur din Herre handlade med elefantens ägare?”

(Arabiska: أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ)

Historisk kontext

- Versen refererar till ett känt händelseförlopp i arabisk historia: *Året då profeten Muhammad föddes* (ca 570 e.Kr.), då en kristen jemenitisk guvernör vid namn **Abrahah** ledde en armé med elefanter mot Mecka för att förstöra Ka'ba.
- Händelsen är känd som *”Året med elefanten”* (Am al-Fil), och anses ha varit ett mirakulöst ingripande där Gud skyddade Ka'ba genom att sända fåglar som kastade brinnande stenar på armén.

Retorisk och kognitiv funktion

- Frågeformen *”Har du inte sett...”* är inte bokstavlig utan används för att väcka uppmärksamhet, förstärka minnet och skapa en känsla av närvaro.
- Den fungerar som en **kognitiv aktivering**: att påminna om ett konkret, kollektivt minne som bevis på Guds makt.
- Den bygger också en **pedagogisk brygga** mellan historia och teologi: Guds agerande i det förflutna är ett tecken för framtida tillit.

Vetenskaplig och symbolisk tolkning

- Elefanten, som biologiskt är ett majestätiskt och kraftfullt djur, symboliserar **mänsklig makt och arrogans**.
- Guds ingripande genom små fåglar med stenar visar att **maktbalansen i universum inte är linjär** – det lilla kan besegra det stora när det är styrt av Gud.
- Detta kan pedagogiskt jämföras med **mikroskopiska virus som kan slå ut stora organismer**, vilket ger en modern biologisk analogi till versens budskap.

Pedagogiska övningar för ungdomar

Reflektionsfråga: Vad betyder det att Gud skyddar det heliga? Hur kan vi tolka detta i vår vardag?

Rollspel: Låt elever gestalta olika roller – Abrahah, invånarna i Mecka, fåglarna – för att förstå perspektiv och känslor.

Analogiövning: Jämför elefantarmén med moderna hot (t.ex. teknologisk arrogans) och fåglarna med oväntade lösningar (t.ex. naturens motkrafter).

105:2

أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ

Han gjorde deras krigslist om intet,

REDAKTIONENS
ANTECKNINGAR

Vers 2 i sura 105 (Al-Fil) visar hur Gud neutraliserade fiendens strategi: "Han gjorde deras krigslist om intet." Det är en teologisk och retorisk förklaring till varför den mäktiga elefantarmén misslyckades.

Här är en flerdimensionell förklaring av versen:

Versens ordalydelse (svensk översättning)

"Han gjorde deras krigslist om intet." (Arabiska: جَعَلَ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ)

Linguistisk analys

- **"Kayd"** (كيد) betyder list, plan, strategi – ofta med negativ laddning: manipulativ eller arrogant taktik.
- **"Tadlil"** (تَضْلِيلٍ) betyder att vilseleda, förstöra, göra verkningslös.
- Kombinationen uttrycker att Gud **aktivt omintetgjorde en mänsklig plan** som byggde på makt och arrogans.

Historisk-teologisk kontext

- Abrahah trodde att hans militära styrka – inklusive elefanter – skulle garantera seger över Mecka.
- Men Gud **omintetgjorde hans plan utan att Meckas invånare behövde strida.**
- Detta visar att **Guds vilja står över mänsklig strategi**, även när den

verkar oövervinnerlig.

Vetenskaplig och kognitiv analogi

- Tänk dig en avancerad robot som är programmerad att dominera ett system – men en enkel kodrad neutraliserar hela dess funktion.
- På samma sätt visar versen att **komplexa system kan falla genom subtila ingripanden**.
- Pedagogiskt kan detta jämföras med **immunförsvaret som osynligt neutraliserar virus**, eller hur **ett litet fel i en algoritm kan krascha ett helt nätverk**.

Pedagogiska övningar för ungdomar

Naturvetenskaplig jämförelse: Hur kan små faktorer (som mutationer eller mikroskopiska partiklar) påverka stora system?

Strategispel: Låt elever skapa en plan för att ta över en stad, och sedan introducera en oväntad variabel som förstör planen – för att illustrera versens budskap.

Diskussionsfråga: Vad betyder det att Gud kan göra en plan verkningslös? Hur påverkar det vår syn på makt?

105:3

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ

när Han sände mot dem svärm efter svärm av fåglar

REDAKTIONENS
ANTECKNINGAR

Vers 3 i sura 105 (Al-Fil) beskriver hur Gud sände fåglar som ett mirakulöst försvar mot elefantarmén: "när Han sände mot dem svärm efter svärm av fåglar." Det är en konkret bild av Guds aktiva ingripande.

Här är en flerdimensionell förklaring av versen:

Versens ordalydelse (svensk översättning)

"när Han sände mot dem svärm efter svärm av fåglar" (Arabiska: وَأَرْسَلَ

(عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ)

Linguistisk analys

- **"Tayran"** (طَيْرًا) betyder fåglar.
- **"Ababil"** (أَبَابِيلَ) är ett ovanligt ord som betyder *grupper, svärmar, eller flockar i följd*. Det antyder en **koordinerad, överväldigande attack**.
- Det är inte en vanlig fågelart utan en **beskrivning av formation och rörelse**, vilket förstärker det mirakulösa.

Historisk-teologisk kontext

- Enligt traditionen sände Gud fåglar som bar små stenar av bränd lera, vilka de släppte över armén.
- Detta var ett **direkt ingripande från Gud**, utan mänsklig medverkan.
- Händelsen blev ett **kollektivt minne** i arabisk kultur, och året kallades *"Året med elefanten"*.

Vetenskaplig och kognitiv analogi

- Fåglar som vapen kan jämföras med **drönare i modern krigföring** – små, snabba, svärmande enheter som kan slå ut stora mål.
- Pedagogiskt kan detta illustreras med **biologiska svärmar** – t.ex. . hur myggor eller bin kan påverka stora djur.
- Det visar att **numerisk överlägsenhet och samordning** kan övervinna fysisk styrka.

Pedagogiska övningar för ungdomar

Diskussionsfråga: Vad säger detta om Guds sätt att ingripa? Varför använda fåglar istället för storm eller jordbävning?

Naturvetenskaplig övning: Studera fåglars flygmönster och svärmbeteende – koppla till versens bildspråk.

Rollspel: Elever gestaltar fåglar i svärmar som försvarar ett heligt område – för att förstå samordning och syfte.

105:4

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ

som lät [ett regn av] stenar hagla över dem – Hans förutbestämda straff! –

REDAKTIONENS
ANTECKNINGAR

Bra att du håller koll! Vers 4 i sura 105 (Al-Fil) är den mest konkreta i hela suran – den beskriver exakt hur Gud lät fåglarna attackera armén: **”som kastade mot dem stenar av bränd lera.”**

Här kommer en flerdimensionell förklaring:

Versens ordalydelse (svensk översättning)

”som kastade mot dem stenar av bränd lera.” (Arabiska: **تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ**)

Linguistisk analys

- **”Tarmihim”** (تَرْمِيهِمْ) betyder att kasta mot dem – aktivt, riktat våld.
- **”Hijarah”** (حِجَارَةٍ) betyder stenar.
- **”Sijjil”** (سِجِّيلٍ) är ett ovanligt ord som betyder *bränd lera*, ibland tolkad som *hård, bakad sten* eller *vulkanisk material*. Det antyder **tyngd, hetta och förintelse**.

Historisk-teologisk kontext

- Fåglarna bar små stenar – enligt traditionen lika stora som kikärter eller linser – och släppte dem över armén.
- Dessa stenar penetrerade kroppar och förstörde elefanter och soldater.
- Händelsen visar att **Guds makt inte kräver stora vapen – små medel räcker när de är gudomligt styrda**.

Vetenskaplig och kognitiv analogi

Det visar att **energi, riktning och timing är viktigare än storlek** – en princip som gäller både i fysik och i livets utmaningar.

Tänk på **projektiler i modern fysik**: en liten sten med tillräcklig hastighet och densitet kan orsaka stor skada.

Pedagogiskt kan detta jämföras med **meteoritnedslag** – små objekt från rymden som kan ha enorm påverkan.

105:5

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ

Och [där] lät Han dem [ligga utströdda] som de torra stråna på ett avmejat sädesfält.

REDAKTIONENS
ANTECKNINGAR

Vers 5 i sura 105 (Al-Fil) avslutar berättelsen med en kraftfull bild: Gud gjorde fienderna "som söndertuggat halm." Det är en visuell metafor för total förintelse och förnedring.

Här är en flerdimensionell förklaring av versen:

Versens ordalydelse (svensk översättning)

"och gjorde dem som söndertuggat halm." (Arabiska: فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ)

Linguistisk analys

- "Asf" (عَصْفٍ) betyder halm, agnar, växtrester – något som är torrt, lätt och värdelöst.
- "Ma'kul" (مَّأْكُولٍ) betyder något som har blivit uppätet, tuggat, förstört.
- Tillsammans skapas en **metafor för fullständig förintelse**: från mäktig armé till värdelösa rester.

Teologisk och retorisk funktion

- Versen avslutar suran med en **visuell domsbild**: fienderna som en gång var mäktiga är nu reducerade till biologiskt avfall.
- Det är en **retorisk crescendo**: från fråga (vers 1) till handling (vers 3) till resultat (vers 5).
- Den fungerar som en **varning till framtida arroganta makthavare**: Guds vilja kan förvandla styrka till svaghet.

Vetenskaplig och kognitiv analogi

- Tänk på **växtmaterial som passerat genom ett djurs matsmältningssystem** – det är inte bara förstört, det är biologiskt nedbrutet.
- Pedagogiskt kan detta jämföras med **hur organiskt material bryts ner till kompost** – en process som visar att allt återgår till grundämnen.
- Det visar att **arrogans och makt utan rättfärdighet leder till biologisk och moralisk upplösning**.

Pedagogiska övningar för ungdomar

Reflektionsfråga: Vad betyder det att Gud avslutar med en bild av biologisk förintelse? Hur påverkar det vår syn på makt?

Bildövning: Rita före- och efterbilder av armén – från elefanter till halm – för att förstå metaforen.

Naturvetenskaplig koppling: Studera nedbrytning av växtmaterial – koppla till versens bildspråk.

Profeten Muhammad (fred vare med honom) har inte lämnat någon specifik hadith om sura Al-Fil, men suran användes ofta av honom och hans följeslagare som en påminnelse om Guds makt och skydd över Ka'ba. Händelsen den beskriver var allmänt känd och djupt betydelsefull i den tidiga muslimska gemenskapen.

Här är en fördjupad förklaring av surans profetiska betydelse:

Profetens relation till sura Al-Fil

- Sura Al-Fil uppenbarades i Mecka och refererar till en händelse som inträffade **strax före profetens födelse** – året kallas *Am al-Fil* (Elefantens år).
- Den fungerade som en **teologisk påminnelse** om att Gud skyddar sitt hus (Ka'ba) utan mänsklig hjälp – ett budskap som stärkte profetens mission.
- Profeten använde ofta **historiska händelser som tecken (ayat)** i sin undervisning, och denna sura var ett exempel på Guds ingripande mot arrogans och imperialism.

Klassiska kommentarer och profetisk undervisning

- Enligt **Ibn Kathir**, en av de mest respekterade kommentatorerna, var suran en **direkt påminnelse till Quraysh**: om Gud skyddade Ka'ba från en mäktig armé, varför skulle Han inte kunna skydda sin profet?
- Profeten använde suran som en **retorisk och pedagogisk byggsten** i sin da'wa (kallelse), särskilt i Mecka där Quraysh kände till händelsen väl.
- Det finns inga autentiska hadither där profeten direkt kommenterar suran vers för vers, men dess innehåll var **levande i folkets kollektiva minne**, och profeten bekräftade dess betydelse genom att referera till *Elefantens år* som en vändpunkt i historien.

Pedagogisk betydelse i profetens undervisning

Den fungerar som en **moralisk spegel**: Quraysh bör inte känna sig säkra bara för att de bor nära Ka'ba – det är Guds vilja som skyddar, inte deras status.

Sura Al-Fil visar att **Guds makt inte är beroende av mänskliga resurser** – ett centralt tema i profetens budskap.

Den lär att **arrogans och maktmissbruk leder till förintelse**, vilket profeten ofta betonade i sina predikningar.

Klassiska lärda som Ibn Kathir, Al-Tabari och Al-Qurtubi tolkar sura Al-Fil som ett tydligt tecken på Guds absoluta makt, särskilt i att skydda sitt heliga hus (Ka'ba) mot arroganta angripare. De ser suran som både historisk dokumentation och teologisk varning.

Här är en flerdimensionell sammanställning av vad de lärda sagt:

Ibn Kathir

- Ibn Kathir betonar att suran är en **påminnelse till Quraysh**: om Gud skyddade Ka'ba från en mäktig armé, borde de också frukta Hans makt när de motsätter sig profeten Muhammad.
- Han ser händelsen som ett **mirakel (mujizah)**, även om det skedde före profetens uppenbarelse – ett tecken på att Gud förberedde vägen för Islam.

Al-Tabari

- Al-Tabari fokuserar på **språkliga detaljer**: han förklarar att ordet *”sijjil”* (bränd lera) kan ha persiskt ursprung och antyder något hårt och destruktivt.
- Han tolkar fåglarnas roll som **ett gudomligt verktyg**, inte naturliga fåglar – deras handlingar var styrda av Gud för att förödmjuka Abrahams armé.

Al-Qurtubi

- Al-Qurtubi ser suran som en **retorisk uppmaning till reflektion**: den börjar med en fråga för att väcka medvetenhet.
- Han betonar att Gud använde **det lilla för att besegra det stora**, vilket är ett återkommande tema i Koranen – ett pedagogiskt budskap om ödmjukhet och tillit.

Gemensamma teman i tafsir

- **Guds suveränitet**: Alla lärda är överens om att suran visar att Gud är den verkliga beskyddaren – inte militära allianser eller geografisk närhet.
- **Historisk autenticitet**: Händelsen med elefantarmén är så välkänd att den används som **tidsreferens** i arabisk historia (Am al-Fil).
- **Pedagogisk funktion**: Sura Al-Fil är en **kort men kraftfull berättelse** som lär ut teologiska principer genom konkret historia.

[KAPITEL 105](#)

[«VERS FÖR VERS TAFSIR KAPITEL 106 – QURAYSH](#)

[VERS FÖR VERS TAFSIR KAPITEL 104 – SURAT AI-HUMAZAH»](#)

- [Rasism ur ett islamiskt perspektiv](#)
- [Den raka vägen](#)
- [Ahl al-Sunnahs ståndpunkt gällande den som begår en stor synd](#)
- [Sättet att Be efter den Utsatta Tiden](#)
- [Bestämmelserna om att be en obligatorisk bön före dess bestämda](#)

tid

- [Fudayl ibn ‘Iyād om ahl al-Sunnah och ahl al-Bid‘ah](#)
- [Botemedlet för den Muslimska Ummahn](#)
- [Salafiyyah är inte en ny kallelse](#)
- [Den stora massan av muslimer](#)
- [Förklaringen och innebörden av profetens namn](#)